

Tilsyns- rapport 2021

Haraldsgården

Faglig dialog gennemført: 17-06-2021

Tilsyn afsluttet: 27-08-2021

Tilsyn gennemført af: Rosa Astrup

Pædagogisk tilsyn i Københavns Kommune

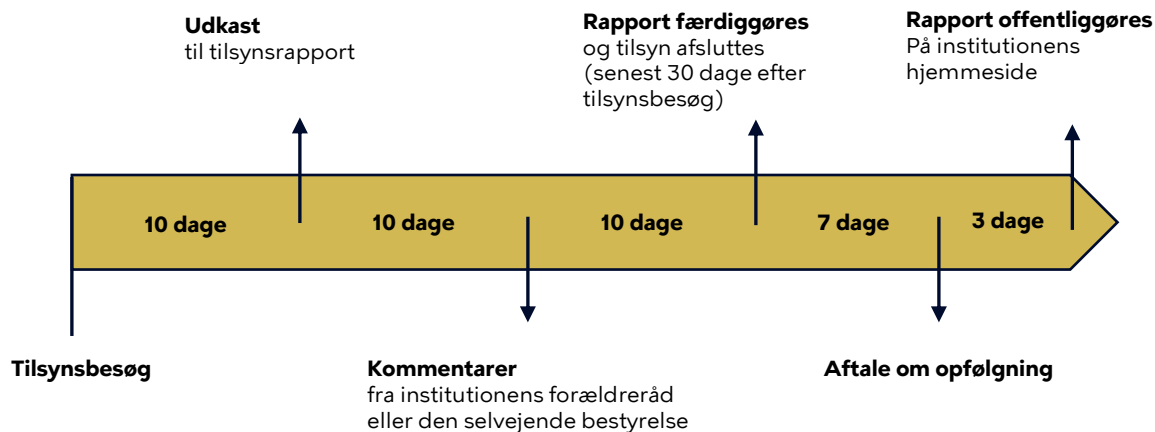
Det pædagogiske tilsyn skal sørge for, at alle institutioner i Københavns Kommune fungerer godt og overholder gældende lovgivning. Tilsynet ser på dagligdagen i institutionen og på det pædagogiske arbejde med børnene.

Et tilsyn består af:

- Løbende tilsyn via de pædagogiske konsulents samarbejde i dagligdagen med dag- og fritidstilbud samt ét årligt tilsynsbesøg, hvor det daglige arbejde med børnene observeres af en pædagogisk konsulent.¹
- Et dialogmøde med ledelse og repræsentanter for medarbejdere og forældre.
- En tilsynsrapport, der samler op på observationer fra tilsynsbesøg, og på dialogen med medarbejdere, leder og forældrerepræsentanter.

Den færdige rapport skal afsluttes senest 30 dage efter tilsynsbesøget og offentliggøres på institutionens hjemmeside.

Tidsplan for et pædagogisk tilsyn

Tilsynsrapporten præsenteres og drøftes som et fast punkt på det årlige forældremøde. I klyngerne orienteres klyngebestyrelserne herudover om enhedernes tilsynsrapporter mindst en gang årligt.

¹ I institutioner, der i et tilsynsår har fået "Vedligehold indsats" i alle pejlemærker, øges kadencen for det ordinære tilsynsbesøg til to år. Her gennemføres i stedet et light-tilsyn i form af en vedligeholdelsesdialog, men uden observationer.

Den pædagogiske konsulent

Alle institutioner i Københavns Kommune har en pædagogisk konsulent tilknyttet. Den pædagogiske konsulent rådgiver og vejleder løbende institutionen om blandt andet pædagogik, faglig udvikling og forældresamarbejde.

Det er den pædagogiske konsulent, der gennemfører det årlige tilsynsbesøg og skriver tilsynsrapporten.

Seks pejlemærker for kvalitet

Tilsynet tager udgangspunkt i Københavns Kommunes seks pejlemærker for pædagogisk kvalitet og sikrer, at alle love og regler for institutioner overholdes:

1. Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag
2. Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber til alle
3. Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog
4. Forældresamarbejde – forældrepartnerskab
5. Sammenhæng – også i overgange
6. Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis Indledning

Læsevejledning

I rapporten på de kommende sider kan du læse konklusionerne fra det seneste tilsynsbesøg i institutionen. I slutningen af rapporten finder du institutionens kommentarer til tilsynsrapporten. Kommentarerne er udarbejdet i institutionens forældreråd, hvis institutionen er en del af en klynge, eller i bestyrelsen, hvis institutionen er selvejende.

Vurderinger i tilsynsrapporten

Det daglige arbejde i institutionen vurderes i forhold til de seks pejlemærker for pædagogisk kvalitet, dag- og fritidstilbud arbejder ud fra i Københavns Kommune.

For hvert pejlemærke vurderer den pædagogiske konsulent arbejdet i institutionen og placerer indsatsen i en af de tre kategorier nedenfor.

Vedligehold indsats	Tilpas indsats	Ny indsats
Anerkendelse af institutionens arbejde	Anbefalinger til justeringer af institutionens arbejde	Anmærkninger til institutionens arbejde og krav om nye tiltag
<ul style="list-style-type: none"> • Institutionen arbejder målrettet med pejlemærket, så det er synligt i børnenes dagligdag. • Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning. • Institutionen skal fortsætte det gode arbejde og løbende udvikle deres indsats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Institutionen arbejder med pejlemærket, men det ses ikke tydeligt i dagligdagen. • Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, men omsættes ikke til handling alle steder. • Konsulenten kommer med anbefalinger til, hvordan institutionen kan tilpasse deres indsats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Institutionen arbejder ikke bevidst med pejlemærket. • Dagligdagen lever ikke op til god pædagogisk praksis på alle områder. • Institutionen skal sætte gang i nye indsatser, der kan ses tydeligt i dagligdagen. • Konsulenten kommer med anbefalinger til nye indsatser. • Der er faste krav til opfølgning og evaluering

Hvis du vil vide mere

Har du spørgsmål til rapporten, er du velkommen til at kontakte lederen i institutionen. Er du forælder i institutionen, vil der i løbet af året blive afholdt et forældremøde, hvor rapporten præsenteres og drøftes.

Du kan læse mere om, hvordan Københavns Kommunes institutioner arbejder med pædagogisk kvalitet og se den seneste kvalitetsrapport for hele dagtilbudsområdet på: www.kk.dk/kvalitetogtilsyn.

Tilsynsvurderinger for nuværende og sidste tilsynsår

	Sociale relationer	Inklusion og fællesskab	Sprog-indsatsen	Forældre-samarbejde	Sammenhæng	Krav om refleksion og metodisk systematik
2021	Vedligehold indsats	Tilpas indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats
2020	Vedligehold indsats	Tilpas indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats

Generelle bemærkninger

Her kan konsulenten ved behov angive informationer om institutionen, der vurderes at være relevante i forbindelse med det gennemførte tilsyn.

Pejlemærke 1:

Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag

“Alle børn har ret til positiv voksenkontakt hver dag – og udsatte børn har et særligt behov for at blive set og få omsorg. Alle børn skal opleve et trygt og omsorgsfuldt miljø, hvor de mødes med respekt og anerkendelse”

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

På baggrund af observationerne og dialogen vurderes det, at pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning. Det vurderes, at der arbejdes målrettet med sociale relationer, så det ses tydeligt i praksis på tværs af alle stuer, således observeres positivt relationsarbejde, hvor det ses, at det enkelte barn mødes omsorgsfuldt i trygge læringsmiljøer af lyttende og anerkendende voksne. Personalet i dialogen kan med konkrete eksempler og refleksioner redegøre for, hvordan der i praksis arbejdes med pejlemærket. På disse baggrunde, vurderes Haraldsgården i *vedligehold indsats*.

Samlet set tegner observationerne et billede af personale, der udmønter omsorgspædagogik af høj kvalitet, hvilket i praksis ses ved nærværende og omsorgsfulde pædagoger, der italesætter, spejler og hjælper børnene med at sætte ord på børnenes følelser, intentioner og handlinger. I dialogen drøftede vi konkrete observationer, der viser at personalets handlinger i relationen med børnene viser en høj grad af relationskompetence, hvilket ses ved at personalet i praksis er fysisk i børnehøjde med børnene og har positiv ansigt-til-ansigt kontakt med børnene. Samtidig ses en fælles opmærksomhed om et fælles tredje, hvor det ses, at pædagogerne er lyttende, har fokus på turtagning i kommunikationen og er opmærksomme på børnenes egne initiativer. På tværs af stuerne/afdelingerne observeres imødekomende pædagoger, der har deres opmærksomhed rettet mod børnene og ses i positive samspil med børnene. Det ses, at personalet møder børnene med smil, glad mimik, øjenkontakt og positiv fysisk kontakt som kram, sidde på skødet, ae på ryg, holde i hånden og positiv italesættelse. Det observeres, at personalet er til rådighed, får øje på og tilbyder det enkelte barn relevant hjælp, når det ses at barnet er bange, usikkert eller ked af det. Fx ses, at børn der er kede af det, er i favn, på skødet eller mødes af omsorgsfulde voksne, der fysisk bringer sig i øjenhøjde med børnene, og i roligt og inviterende toneleje sætter ord på børnenes følelser og handlinger.

Det går som en rød tråd på tværs af alle stuer/afdelinger, at der observeres positive mødeøjeblikke, hvor det ses at personalet ser følger, afstemmer og responderer relevant på børnenes signaler, omsorgsbehov og initiativer. Således observeres ofte situationer, hvor personalet viser det enkelte barn, at de har forstået barnets udtryk, hvilket ses ved, at personalet afstemmer, sætter ord på og responderer på barnets handlinger i overensstemmelse med barnets udtryk og bekræfter barnets oplevelse. Særligt i basisgruppen observeres pædagoger, der har et særligt blik for og hjælper børnene med følelsesregulering.

I dialogen beskrives, at der arbejdes bevidst med at skabe et pædagogisk læringsmiljø over hele dagen, der er præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, bl.a. via arbejdet med mindre børnegrupper. Samt ved planlægning og tilrettelæggelse af læringsmiljøer, der skaber gode betingelser for omsorgsfulde og nærværende relationer. Personalet beskriver, at dette skaber

tryghed og forudsigelighed for børnene, samtidig med, at det bliver muligt for personalet at få øje på, hjælpe og møde børnene inde for nærmeste udviklingszone. Disse beskrivelser matcher observationerne, der viser, at der på tværs af alle stuer/afdelinger arbejdes i små grupper. Det observeres, at grupperne skaber gode betingelser for kommunikation og nærværende voksen-barn relationer, som fx ses i form af fælles fokuseret opmærksomhed og fordybelse omkring et fælles tredje, som leg, forhindringsbane, læse, male og sanslege. Videre beskrives I dialogen, at der har været og løbende er fælles faglige drøftelser af tilgangen til relationsarbejdet, og hvordan relationsarbejdet i praksis konkret skal se ud i hverdagshandlinger i mødet med børnene. Disse drøftelser er bl.a. koncentreret omkring Marte meo principperne, som der arbejdes med udgangspunkt i.

I dialogen beskrives, hvordan personalet arbejder systematisk med at sikre, at alle børn oplever positiv voksenkontakt, hvilket bl.a. sker ved at arbejde i mindre børnegrupper, fælles videndeling om børnene og primær pædagog ordning på alle børn. Desuden gennemgås børnene løbende og systematisk på stuemøder og via TOPI. Haraldsgården har taget stilling til og drøftet, hvordan børn i udsatte positioner sikres positiv voksenkontakt på daglig basis, bl.a. via små børnegrupper, legegrupper og ved de små frokostgrupper. Børn der er i en udsat position, drøftes på møder, med det formål at få flere perspektiver på børnenes trivsel og hvilke tiltag de enkelte børn vil profitere af. Der laves handleplaner på børn i udsatte positioner. Disse følges løbende op, evalueres og justeres. Det beskrives, at relationsarbejdet løbende evalueres på møder og via SMTTE.

Anbefaling

- Fortsæt det positive relationsarbejde med fokus på mindre børnegrupper, der skaber gode betingelser for omsorg, nærvær, kommunikation og fælles opmærksomhed.
- Det anbefales, at der er endnu større opmærksomhed på, hvordan I via organisering af læringsmiljøerne på legepladsen (vuggestuen) og i overgangene til og fra frokosten (alle afdelinger) skaber endnu bedre betingelser for nærvær og positive voksen/barn relationer i disse situationer, (jf. pejlemærke 2).
- På legepladsen (vuggestuen) anbefales det, at I organiserer jer i mindre faste grupper med én voksen i de tidsrum, hvor det er muligt så I har bedre mulighed for at understøtte jeres samspil med børnene og børnenes samspil med hinanden. Særligt bør der være opmærksomhed på mindre børnegrupper og hvilke voksne, der har hvilke positioner (når I er større børnegrupper).

Arbejdet med anbefalingerne kan knyttes til det fælles pædagogiske grundlag i den styrkede læreplan, under barnesyn, dannelse, social udvikling og alsidig personlig udvikling.

Pejlemærke 2: Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber til alle

“Alle børn skal opleve at være en del af et socialt fællesskab. Børn med særlige behov skal inkluderes i fællesskabet med udgangspunkt i deres behov og muligheder. Personalets respekt for børnenes egne kulturfællesskaber er central”

Indsats

Tilpas indsats

Begrundelse

På baggrund af observationerne og dialogen vurderes, at pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, og at Haraldsgården i forhold til vurderingskriterierne (jf. tilsynsrammen) har en god pædagogisk praksis, men det ses ikke tydeligt omsat i praksis på alle stuer/afdelinger og på legepladsen. Det er i læreplanen beskrevet, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner. I praksis ses flere situationer hvor der observeres positivt inklusionsarbejde, der skaber gode pædagogiske rammer og muligheder for børnenes deltagelsesmuligheder i børnefællesskaberne, bl.a. via det *fælles tredje* i mindre børnegrupper. De udslagsgivende parameter for vurderingen i tilpas indsats, er at det vurderes, at der er udviklingspotentiale i forhold til at nedenstående punkter ses tydeligere i praksis på tværs af stuerne/afdelingerne:

- En yderlig kvalificering af og tilrettelæggelse af Micro overgangene og “mellemrumstiden” til og fra frokosten og til sovestund/legeplads, så disse situationer i højere grad bliver pædagogiske læringsmiljøer, hvor alle børn får erfaringer med- inddrages i og får deltagelsesmuligheder i dagligdagens opgaver og rutiner.
- En yderlig kvalificering af læringsmiljøerne og de professionelle positioner på legepladsen.
- En yderlig kvalificering af, hvordan det systematisk sikres, at alle børn har deltagelsesmuligheder i- og er en del af børnefællesskaberne og leg på legepladsen.

Inklusion og børnefællesskaber: Det observeres, at samværet mellem børnene er præget af, at alle børn er med i større eller mindre børnefællesskaber med positive barn-barn relationer (indenfor). Det ses overvejende, at de enkelte børn som ses stå/gå alene, er personalet opmærksomme på og går på opdagelse i forhold til, hvorvidt barnet har behov for på afstand at observere, hvad der sker, og/eller har behov for understøttelse til at komme ind i børnefællesskaberne og/eller leg (indenfor). På tværs af stuerne observeres overvejende lege og aktiviteter omkring et *fælles tredje* i små børnegrupper, hvor personalet skaber muligheder for, at alle børn har deltagelsesmuligheder i aktiviteter og lege på en positiv måde. Her over formiddagen ses en god balance mellem børne- og vokseninitierede lege/aktiviteter. Det ses, at de voksne er engageret og aktive i at skabe inkluderende læringsmiljøer, hvor de voksne aktivt bruger sig selv i aktiviteterne og legene, og bruger det *fælles tredje* til at skabe rum og rammer til, at børnene får øje på hinanden, får erfaringer med at byde ind i et fællesskab, danner fællesskaber og legerelationer. Herigennem ses det, at personalet aktivt understøtter børnenes inklusion i sociale fællesskaber. Fx observeres, at personalet lykkedes særligt godt med at bruge legen til at hjælpe børnene med at øve legestrategier, få øje på hinanden, være i samspil med hinanden og guide børnene i turtagning i fx en køkkenleg, boldleg, Kims-leg, leg med magneter og dinosaurs. I dialogen beskrives, hvordan der er et særligt blik for

børn i udsatte positioner, der har behov for særlig støtte til at komme ind i fællesskaberne. Fx beskrives, at personalet har gode erfaringer med at lave mindre børnegrupper, hvor der er fokus på barnets interesser og kompetencer, og relationer med få børn. Der udarbejdes skriftlige individuelle handleplaner på børn i udsatte positioner med konkrete tiltag i forhold til at inkludere alle børn i børnefællesskaberne.

Børn på basisplads: På observationsdagen ses flere praksiseksempler på, at personalet skaber deltagelses- og udviklingsmuligheder for børnene ved at møde det enkelte barn inde for nærmeste udviklingszone og bringe barnet ind i et fællesskab med udgangspunkt i det barn kan mestre. Dette kommer fx til udtryk ved, at der ses en vekselvirkning af læringsmiljøer der er tilrettelagt i mindre grupper, hvor nogle børn deltager i samling og aktiviteter sammen med børnehaven, andre børn er i aktivitet og leg med et enkelt barn og en voksen i basisgruppens rum, mens andre er i lege i en større børnegruppe i basisgruppens rum og med deltagelse af børn fra børnehaven, hvor det ses at børnene har mulighed for at spejle sig i hinanden.

Det observeres, at børn som har uhensigtsmæssige strategier i forhold til at tage kontakt til andre børn, understøttes af personalet, der kommer med positive handleanvisninger, og guider børnene i at få øje på og få konkrete mestringsstrategier i forhold til at aflæse de andre børn. Desuden ses, at børnene understøttes i at få forståelse for hinanden, som det fx ses da et barn siger "*X kan ikke en gang finde ud af det*", og mødes af en voksen der siger "*måske har X ikke prøvet legen endnu, vi kan prøve at lege den sammen og øve os*". Det observeres, at der bruges billeder af hvem børnene skal være sammen med i løbet af dagen og Piktogrammer af dagens forløb til at forberede de børn, der har behov herfor. I dialogen beskrives, at man er gået i gang med at udarbejde det pædagogiske notat på alle børn i basisgruppen, og at man skal i gang med at inddrage forældrene i at udarbejde handleplanerne.

Legepladsen: I dialogen beskrives, at man har arbejdet med sidste års anbefalinger, men har været udfordret af implementeringsdelen på grund af, at legepladsen har været delt op og personalet ikke har kunne afholde fælles personalemøder pga. Covid19 retningslinjerne. Der er nedsat en arbejdsgruppe, der skal se på legepladsen. I forhold til sidste års observationer ses en forbedring i forhold til, at der ses en bedre fordeling af personalet på legepladsen, og flere mindre børnegrupper på vuggestuens legeplads, hvor børn og voksne er sammen om et *fælles tredje*, fx leg med klodser og vande blomster. Ligesom der er indrettet et par enkelte små zoner med fx tæpper og klodser. Det observeres, at der ad flere omgange i længere perioder er børn i sandkassen, hvor der ikke ses voksne, der understøtter og bidrager ind i legen, fx ses det, at enkelte voksne retter opmærksomheden mod hinanden frem for børnene.

Observationer af børnehaven på legepladsen i tidsrummet efter frokosten, viser, at alle voksne er aktive, og i leg og samspil med en gruppe børn og har opmærksomheden rettet mod børnene. På baggrund af konkrete observationer drøftede vi, at observationerne viser at det er uklart, hvilken medarbejder, der har positionen i forhold til at sikre, at alle børn enten er i fordybelse og udforsker "verden på egen hånd", har brug for omsorg eller støtte til at komme i leg/fællesskaber. Dette medfører, at enkelte børn kommer i udsatte positioner. I dialogen drøftede vi, at der ses et mønster i, at det er nogle af jeres yngste børnehavebørn, som kommer i udsatte positioner på legepladsen i dette tidsrum.

Børnenes inddragelse i dagligdagens opgaver og rutiner: Generelt observeres flere eksempler på, at personalet har skabt gode øvebaner, hvor børnene inddrages, i- og får mulighed for selv at gøre sig erfaringer med dagligdagens opgaver og rutiner. Fx ses det, at børnene gives god tid til at øve sig i at tage tøj/sko af i forbindelse med at de skal ud på- og ind fra legepladsen. På nogle stuer inddrages børnene i selv at øse mad op, rydde service op, smide mad og klude i skraldespanden og henter madvogn i køkkenet. Vi drøftede, at der ses forskelle på i hvor høj grad de enkelte stuer inddrager børnene, frem for at lade børnene være aktive og gøre sig egne erfaringer. I dialogen beskrives, hvordan man før Covid 19 har haft et stort fokus på børnenes deltagelsesmuligheder i forbindelse med måltidet, og tilskrev forskellighederne i praksis på observationsdagen, at alle stuer skal tilbage til at inddrage børnene mere i måltidet igen. Personale og ledelse er opmærksomme på dette. Desuden drøftede vi, at I generelt skal tænke de daglige hverdagsrutiner og børnenes aktive deltagelse endnu mere ind som et pædagogisk lærings- og udviklingsrum, hvor børnene får mulighed for at opleve en følelse af at kunne og mestre selv. Dette gør sig særligt gældende i vuggestuen og Mini-haven. Personalet i dialogen havde flere konkrete bud på, hvordan dette kan gøres i praksis.

Personalets organisering og positioner i overgangene og mellemrumstiden: I dialogen beskrives, hvordan man siden sidste års tilsyn har arbejdet med mikroovergangene og personalets positioner i disse. Det observeres, at der siden tilsynet 2020 er skabt positive forbedringer i forhold til, hvordan personalet arbejder med personalets positioner i overgangene og de tilbagevendende rutinesituationer, så der sker en tydeligere fordeling af hvilke voksne, der har ansvar for fordybelse og nærvær med børnene, og hvem der har ansvar for mere praksisrelaterede opgaver. I dialogen drøftede vi, at observationerne fortsat tegner et billede af, at arbejdet med positionerne i overgangene ikke er automatiserede helt endnu og forankret i praksis, hvilket fx ses ved, at der på flere stuer går lang tid før personalet, aftaler hvem, der har hvilke positioner og indtager positionen. Det ses, at det får den betydning, at ikke alle børn ved, hvad de skal og går frem og tilbage på stuen uden at finde i fordybelse. Fx observeres det på en stue, at børnene guides til at gå ned i en legezone og lege, men uden at der til start følger en voksen med. Efter noget tid afstemmer de voksne med hinanden, hvem der skal ordne praktiske ting, og hvem der skal være på gulvet og lege med børnene. Den voksne sætter sig ned i den lille zone, hvor børnene leger og ser på børnenes leg, men bidrager ikke ind i, understøtter eller deltager i legen. Det ses, at børnene lige så stille, går væk. Desuden drøftede vi, at der ses en god normering på alle stuer, men samtidig ses en overvægt af medarbejdere, der er koncentreret omkring praksisrelaterede opgaver, hvilket fx bevirker at der opstår en del ventetid for børnene, fx i forbindelse med at komme på legepladsen, hvor børn sidder i længere tid i garderoben og venter mens de voksne giver solcreme på, vasker borde og fejer gulve (børnehaven). Samt i overgangen til frokosten, hvor børn på nogle stuer sidder længe ved bordene og venter, mens de voksne vasker hænder med børn, henter- og giver børn hagesmækker på og hjælper børn op til bordene, uden at børnene inddrages og forberedes på, hvad der skal ske, (vuggestuen). I dialogen drøftede vi, at der er behov for at arbejde mere med selve det faglige og pædagogiske indhold i overgangene og den mellemrumstid, der opstår før og efter frokost til sovestunden/børnene skal på legepladsen. På baggrund af konkrete observationer drøftede vi i dialogen, at det kan se ud som om, at man skal nå noget i tiden før og efter frokost, og at fokus er på praktiske opgaver frem for, hvad børnene skal have ud af denne tid. Det er vanskeligt at se, hvilke læringsmiljøer der er tilrettelagt for børnene og hvad børnene skal have ud af tiden til og fra frokosten. (jf. styrkede læreplans fokus på læringsmiljøer hen over hele dagen og børns ret til inddragelse og aktiv deltagelse i eget liv).

Det fysiske læringsmiljø: Grundet Haraldsgården følger retningslinjerne i forbindelse med Covid 19, drøftede vi i dialogen at det fysiske læringsmiljø fremstår mere tomt og inspirerende end ved tidligere tilsyn, da mange ting er pakket væk. Der ses fortsat, at der er indrettet i mindre legezoner, men disse fremstår mindre tematiserede og med få forskellige legemuligheder, hvor det set fra et børneperspektiv er utydeligt hvad man kan lege. Personalet i dialogen beskriver, at man er bevidst om dette, og at man så småt igen er gået i gang med at genbesøge arbejdet med det fysiske læringsmiljø og indrette stuerne, så de i større grad kan inspirere til leg og aktivitet. Størstedelen af stuerne har indrettet en legezone der inviterer til fysisk og motorisk udfoldelse.

Anbefaling

Hovedfokus i dette års anbefalinger læner sig op ad sidste års anbefalinger, da det observeres at I er i proces med at arbejde med disse, men at det endnu ikke ses, at anbefalingerne er blevet til hverdagshandlinger, der ses tilstrækkeligt tydeligt i praksis.

Legepladspædagogik:

Reflekter over, hvad den fælles røde tråd for Haraldsgårdens legepladspædagogik skal være:

- Hvordan ser god legepladspædagogik ud i Haraldsgården, hvis vi kommer i mål med vores pædagogiske intentioner? Hvilke læringsmiljøer skal tilrettelægges? Hvad skal de professionelle gøre? Hvordan kan vi se det i praksis om tre, seks, ni og tolv måneder? Hvilke konkrete handlinger, skal vi se efter i praksis?
- Hvad skal børnene have ud af være på legepladsen? (formålet) Hvilke deltagelsesmuligheder skal børnene have? Og hvad kræver det af de professionelle positioner og hvordan skal de fysiske læringsmiljøer på legepladsen indrettes?
- Hvordan sikrer vi, at alle børn oplever at være en del af fællesskaberne og leg på legepladsen? Fx Hvordan og hvad skal vi være opmærksomme på?
- Hvordan kan vi skabe en balance mellem børne- og vokseninitierede lege på legepladsen? Og hvad er de professionelle rolle i de børne- og vokseninitierede lege?

- Drøft konkrete lege, og hvordan den voksne kan understøtte og bidrage ind i disse lege. Fx hvordan kan den voksne bidrage ind i leg; i sandkassen, i køkkenleg, bil-leg, i leg med klodser, genstandsrettet leg i vuggestuen m.m. Personalets positioner på legepladsen: Reflekter over de professionelle positioner, når I er større børnegrupper på legepladsen. Det anbefales at reflektere, hvorvidt der skal arbejdes i mindre faste børnegrupper på legepladsen om formiddagen (vuggestuen) og i større børnegrupper om eftermiddagen med forskellige positioner om eftermiddagen. Hvilke fordele og ulemper kan denne organisering give for børnene?
 - Hvilke forskellige positioner skal de professionelle indtage på legepladsen, og hvad skal børnene have ud af det?
 - Drøft hvad de forskellige positioner konkret indebærer, så der skabes en fælles faglig forståelse for, hvordan positionerne udmøntes i praksis, så alle børns omsorgsbehov imødekommes. Fx hvad skal den voksne konkret gøre i de forskellige positioner? Og hvad skal I se efter for at se, hvorvidt jeres pædagogiske intentioner bliver til hverdagshandlinger i praksis?
 - Det anbefales, at I har et skærpet fokus på de børn, der ikke gør særligt væsen ud af sig selv, men ser ud til at have behov for støtte til at komme i leg og ind i børnefællesskaberne på legepladsen. Dette ved at stilladsere legen, være deltagende i og hjælpe børn i leg med andre børn. Fx ved at have fokus på de professionelle rolle i de børne- og vokseninitierede lege, og ved at bruge de pædagogiske positioner; gå foran legen, gå ved siden af legen, gå bagved legen. Brug jeres gode erfaringer, der observeres inde på stuerne. Reflekter over, hvordan en omsorgsposition på legepladsen konkret i handlinger kan hjælpe de børn, der er i periferien af legen/fællesskaberne, ind i fællesskaber/leg, så det bliver en vedvarende indsats. I kan finde inspiration i EVA's hæfte "samspil på legepladsen". I kan med fordel fx arbejde med legepladskasser, der kan tages frem i forhold til en konkret leg. Ligesom der kan laves legemanuskripter på to-tre lege (med tilhørende remedier), som kan leges på legepladsen. Se evt. bogen; "Kom Ind i legen - fælles legemanuskripter som pædagogisk metode". Laminer evt. billeder af legepladskasserne og de konkrete lege og hæng op på legepladsen, så børn og personale inddrages, inspireres og kan se, hvilke legemuligheder der er. Vær opmærksom på at indrette legepladsen i mindre tematiserede legezoner, der giver forskellige legemuligheder og inspirerer til længerevarende fordybende lege.

Andet:

- Med baggrund i den Styrkede læreplan, der beskriver, at der skal tages udgangspunkt i et børneperspektiv (Den Styrkede Læreplan s. 17), kunne det være interessant at bringe børneperspektivet i spil. Fx ved at reflektere over: - Hvordan kan vi blive klogere på og inddrage børnenes perspektiver på, hvad de synes er sjovt på legepladsen? (Fx børn sætter post it notes på det sjoveste sted, ved samtale, tegne, selv tage billeder). - Hvordan kan vi være med til at give børnene muligheder for deres "egne rum" og egne lege på legepladsen og stadig sikre, at alle børn har adgang til børnefællesskaberne.

Overgangene og mellemrumstiden til og fra frokost og til legeplads/sovestund:

- Fortsæt den positive udvikling der ses siden sidste års tilsyn.
- Da mikroovergangene til og fra frokosten er uformelle læringsrum, der gentager sig hver dag, anbefales det, at I skærper det pædagogiske formål med overgangene. Sæt fokus på børnenes deltagelsesmuligheder, og hvad børnene skal have ud af overgangene, og hvad det kræver af de professionelle at organisere et udviklende læringsmiljø i overgangene og den "mellemrumstid" der opstår.
 - Indtag børneperspektivet og gå på opdagelse med børnene i, hvordan det, set fra et børneperspektiv opleves at være en del af overgangene og de "mellemrum" der opstår i overgangen fra aktivitet/leg til frokost og fra frokost til legeplads/sovestund. Et greb kan være at videofilme overgangene og efterfølgende analysere og reflektere over, hvad der virker godt. Heri kan I finde en nøgle til, hvad I skal gøre mere og/eller mindre af.
 - Der bør være en skærpet opmærksomhed på, hvordan I bliver helt skarpe på de professionelle positioner i overgangene og mellemrumstiden fra en aktivitet/rutine til en anden. Hvem og hvor mange har ansvar for det praktiske, og hvem har ansvar for samværet med børnene, og hvad der skal ske for børnene i overgangene og de "mellemrum", der er i overgangene mellem aktivitet/leg, frokost og rutiner? Reflekter over, hvilke positioner, der skal være, og hvad de professionelle positioner konkret indebærer i handlinger, så der skabes en fælles faglig forståelse for, hvordan positionerne udmøntes i praksis, så alle børns omsorgsbehov imødekommes.

Da forskning fortæller os, at der er en tendens til at vurdere pædagogiske indsatser ud fra intentioner, frem for handlinger anbefales det, at I tager udgangspunkt i konkret data, når I skal arbejde med ovenstående.

En metode kan fx være at observere eller videofilme en konkret overgang/rutine og efterfølgende analysere og reflektere over, hvornår børnene har deltagelsesmuligheder. En analysemetode kan være at fejre jeres succeser og notér hver gang I ser, at børnene har deltagelsesmuligheder. I forlængelse heraf, gå på opdagelse i, hvilke positioner og ydre betingelser, der skaber gode betingelser for børnenes deltagelse.

Anbefalingerne i dette pejlemærke kan knyttes til arbejdet med det fælles pædagogiske grundlag under temaerne: Børnefællesskaber, børn i udsatte positioner, dannelse, børneperspektiv og pædagogisk læringsmiljø, der beskriver at læringsmiljøerne skal tilrettelægges så børn får mulighed for at være aktive deltagere og medskabere af egen læring.

Pejlemærke 3: Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog

“Alle børn skal have de bedste udviklingsmuligheder for deres sprog”

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

Det vurderes, at Haraldsgården arbejder systematisk med at skabe positive udviklingsmuligheder, i forhold til børnenes kommunikative og sproglige udvikling, hvilket tydeligt afspejles i praksis. Desuden vurderes, at pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning. Dette kommer fx til udtryk ved, at personalet i dialogen, med konkrete eksempler, kan redegøre for, hvordan der arbejdes med pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre, tanker, behov og ideer (jf. styrkede læreplan). Ligesom det beskrives, at der har været og løbende er fælles faglige refleksioner af, hvordan god sprogpedagogisk praksis skal se ud, i Haraldsgården, hen over hele dagen. Det sprogpedagogiske arbejde er beskrevet i læreplanen. Med baggrund heri, vurderes Haraldsgården i *vedligehold indsats*.

Der er i vurderingen lagt vægt på, at der er systematiske procedurer i forhold til hvordan børn i sproglige udfordringer understøttes, i samarbejde med barnets forældre.

Dialogen og observationerne tegner et billede af, at der arbejdes systematisk med sprog som en fast del af det pædagogiske arbejde. På observationsdagen ses dette ved, at der hen over formiddagen er tilrettelagt understøttende sproglige læringsmiljøer, hvor det ses at børnene har gode muligheder for at udfolde, øve og eksperimentere med sproget. I praksis kommer dette fx til udtryk ved, at personalet via organisering og tilrettelæggelse af små børnegrupper hen over formiddagen, har skabt gode betingelser for kommunikation, fælles opmærksomhed, sproglige interaktioner og et lavt støjniveau. Ligesom det observeres, at personalet overvejende anvender sprogunderstøttende strategier. F.eks. ses det, at personalet benævner børnenes og egne handlinger, har dialoger med turtagning i flere led, lytter, afventer og giver børnene tid til at finde ord og formulere sig, samt fortolker og udvider børnenes sproglige initiativer. Det ses, at anvendelsen af de sprogunderstøttende strategier er afpasset barnets nærmeste udviklingszone. Dette kommer i praksis til udtryk ved, at personalets handlinger og sprog er tilpasset barnets udtryk, samtidig med, at det ses at personalet kommunikerer i overensstemmelse med børnenes forudsætninger og aldersmæssige udvikling. Fx via brug af mimik og gestik for at understøtte det verbale sprog, samt sætter ord på egne handlinger og børnenes handlinger, følelser og initiativer. I basisgruppen observeres anvendelse af visuelle dagskemaer, billeder af børn og medarbejdere og piktogrammer der anvendes som understøttelse af personalets verbale kommunikation. Der observeres flere situationer, hvor personalet har samtaler med børnene, hvor den voksne “udvider” og “strækker” børnenes sprog, som det fx ses under en leg hvor en pædagog og børn taler om hvordan man kan se forskellen på en skammel og stol. Særligt observeres, at personalet er gode til at fange det børnene er optaget af og anvende åbne nysgerrige spørgsmål, der er med til at udvide børnenes sprog og tilskynder børnene til at være i længerevarende dialoger, fx “Hvad tænker du?”, “Hvor flyver du hen”, “Hvad så du på flyveturen”?

Det observeres, at der leges med sproget gennem sang, sanglege og dialogisk læsning. I dialogen drøftede vi, at observationerne viser, at der ved måltiderne ses en variation i, hvor dialogorienteret

personalet er i samspil med børnene. Generelt ses gode dialoger ved frokostbordene, hvor personalet er opmærksomt på turtagning i kommunikationen, lytte, holde pauser og holde dialogen i gang. Samtidig observeres borde, hvor personalet er mindre opmærksomme på at bruge måltidet som et sprogligt udviklingsrum. Her ses det, at enkelte medarbejdere på eget initiativ har få dialoger med børnene hvor de bidrager til og inviterer børnene til dialoger, men er i gode dialoger med børnene, når børnene selv henvender sig til pædagogen.

Ved bekymring for et barns sproglige udvikling, har Haraldsgården fortsat en klar strategi og systematik for hvordan der handles. Der foretages observationer og en afdækning af på hvilke områder barnet er sprogligt udfordret, og hvor barnet har sproglige styrker. Det beskrives, at man fortsat arbejder med sprogtrappen og de sproglige fokuspunkter for at vurdere børnenes sproglige udvikling og hvordan man konkret kan tilrettelægge udviklende sproglige læringsmiljøer, der matcher børnenes nærmeste udviklingszone. Der laves skriftlige individuelle handleplaner, som løbende følges op, justeres og evalueres. Forældrene inddrages altid tidligt i sprogindsatsen omkring deres barn. Forældrene inviteres ind i, hvad der sprogligt arbejdes med i Haraldsgården og forældrene vejledes i, hvordan de hjemme kan understøtte barnets sprog, så der sker et samarbejde mellem hjem og institution. Når det vurderes, at der er grund til en særlig tilrettelagt indsats i forhold til den sproglige udvikling hos børn på en basisplads, samarbejdes tæt med talehører-lærer. I forlængelse af og med baggrund i tale-høre-lærerens vejledning arbejder personalet bevidst med at give børnene et sprogligt løft ved at tilrettelægge forskellige aktiviteter, hvor sproget kommer naturligt i spil. Personalet i dialogen beskriver, at man selv oplever, at alle medarbejdere generelt er opmærksomme på og bruger måltiderne som sproglige udviklingsrum.

I dialogen beskrives, at man fortsat arbejder systematisk med sprogvurderinger af alle 3- og 5årige. I forlængelse af sprogvurderingerne udarbejdes en skriftlig handleplan, som løbende følges op, justeres og evalueres. Sprogvurderingen og handleplanen følges op på barnets stue, så stuen har et fælles fagligt fokus på at tilrettelægge læringsmiljøer, der kan understøtte barnets sproglige udvikling. Forældrene inddrages i resultaterne af sprogvurderingerne.

Grundet Covid 19 er mange ting pakket væk, og derfor fremstår det fysiske læringsmiljø tomt og med en mindre god sprogunderstøttende indretning, i forhold til, hvad der er observeret de forrige år (jf. pejlemærke 2). På observationsdagen ses, at børnene på de fleste stuer har adgang til bøger. Ligesom der generelt ses billeder, malerier og plakater i børnehøjde, hvilket ses motiverer og giver anledning til dialoger mellem børn-voksne og børnene imellem.

I dialogen beskrives, at Haraldsgården løbende har fokus på kompetenceudvikling og intern sparring i forhold til at understøtte det sprogpædagogiske arbejde. Som eksempler nævnes, at man er i gang med et sprogkompetenceudviklingsprojekt, hvor de otte sprogansvarlige er tilknyttet. Fremadrettet skal der være en pædagogiske dag for vuggestuen og minihaven, som omhandler sprogtrappen. I dialogen beskrives, at der i hverdagen og i diverse mødefora arbejdes løbende med refleksioner og evaluering af arbejdet med kommunikation og sprog. Særligt med fokus på at spørge til "Hvordan gør vi os sprogligt interessante for børnene?"

Anbefaling

- Der anbefales en større opmærksomhed på, hvordan I skaber endnu bedre betingelser for sproglige læringsmiljøer i overgangene til og fra frokosten (jf. pejlemærke 2). Fx refleksioner over:
 - Hvordan kan overgangene til og fra måltiderne bringes endnu mere i spil som sproglige læringsrum? Hvad kræver det af det fysiske læringsmiljø, børnegruppe- størrelse, de professionelles organisering og positioner i overgangene?
- Det anbefales, at I har fælles faglige drøftelser af, hvordan måltiderne kan bruges som sproglige udviklingsrum for alle børn, på tværs af alle stuer/afdelinger. En konkret metode kan fx være at anvende Sprogforsker Pias Thomsens materiale ordsætningsopbyggeren. Denne er vedhæftet som inspiration. I er velkomne til at kontakte området's sprogvejleder eller den pædagogiske konsulent i forhold til at få foldet metoden ud, så den bliver til hverdagshandlinger i praksis. Arbejdet med anbefalingerne kan knyttes til læreplanstemaet Kommunikation og sprog med fokus på at arbejde med sproglige læringsmiljøer hen over hele dagen.

Pejlemærke 4: Forældresamarbejde - forældrepartnerskab

“Forældre og institution skal indgå i et tæt og ligeværdigt samarbejde om det enkelte barns udvikling og trivsel. Forældre er en ressource i forhold til samarbejdet om deres børn og skal ses som del af et partnerskab”

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

På baggrund af beskrivelser i dialogen, vurderes at pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, og at der arbejdes målrettet med pejlemærket, bl.a. qua systematiske forældresamtaler, forældreinddragelse og løbende vidensdeling med forældrene om deres barn. Personalet kan i dialogen redegøre for og komme med konkrete eksempler på forældresamarbejdet, som også er beskrevet i læreplanen. På disse baggrunde vurderes Haraldsgården i *vedligehold indsats*.

I dialogen beskrives, at Haraldsgården faciliterer og rammesætter et tæt og ligeværdigt samarbejde med forældrene om deres barns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem:

- Højt informationsniveau. Fx via nyhedsbreve, ugeplan, dagbog og billeder på Aula, opslag rundt omkring i institutionen og forældremøder, hvor forældrene får mulighed for at få indblik i hverdagen og de pædagogiske intentioner og mål, der er for den pædagogiske praksis.
- Diverse sociale arrangementer hvor forældre, børn og personale mødes.
- Formelt forældresamarbejde via forældre- og bestyrelsesmøder.
- Ved bekymring for et barns trivsel og udvikling inddrages forældrene tidligt i forløbet, så der er mulighed for dialog og en tidlig indsats i forhold til at samarbejde om at understøtte barnets trivsel, læring og udvikling.

Der er skabt rammer for løbende dialog og vidensdeling i hverdagen og ved planlagte samtaler med forældrene, om deres barns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem:

- Løbende dialog om barnets hverdag, trivsel, læring og udvikling i form af daglige overleveringer og dialog med forældrene, hvor det særligt vægtes at fortælle små historier fra hverdagen, så forældrene kan se, at deres barn bliver set.
- Systematiske forældresamtaler om barnets trivsel, læring og udvikling en gang årligt. Forud for samtalerne laves udviklingsbeskrivelser af det enkelte barn, som har til formål at sikre, at pædagogerne kommer hele vejen rundt om barnets trivsel og udvikling. Desuden er der mulighed for behovssamtaler, foranlediget af såvel forældre som personale.

Forældrerådsrepræsentanten bakker op om personalets beskrivelser af et tæt, informativt og positivt forældresamarbejde. Forældrerådsrepræsentanten supplerer med, at hun oplever, at Haraldsgården er en fantastisk institution, hvor det set fra et forældreperspektiv opleves, at ens barn mødes i børnehøjde, og at det er tydeligt at der er mange pædagogiske overvejelser bag den pædagogiske praksis. Videre beskriver forældrerådsrepræsentanten, at det opleves at der er en høj grad af forældreinddragelse i samarbejdet om børnene, og generelt et højt informationsniveau og god kommunikation om barnets hverdag trivsel og udvikling. Særligt beskrives det, at det er dejligt med billeder af hverdagen, som kan understøtte forældrenes dialog med børnene om hverdagen, og skabe en sammenhæng mellem hjem og institution.

Det beskrives, at der er en engageret forældregruppe og en aktiv forældrebestyrelse. På det første bestyrelsesmøde efter valg til forældrebestyrelsen drøftes det, hvordan forældrepartnerskabet skal forstås i praksis. Ligesom årshjul, politikker og retningslinjer bliver drøftet. De øvrige forældre informeres om arbejdet i forældrebestyrelsen via nyhedsbreve og referat fra afholdte møder. På hjemmesiden kan alle forældre se, hvad der er forældrebestyrelsen opgave, hvad bestyrelsen laver, samt kontaktoplysninger med en mailadresse, hvor forældre kan henvende sig til bestyrelsen. Via løbende sparring mellem kollegaer og sparring med pædagogisk leder og afdelingsledere sikres, at medarbejderne har faglige kompetencer til at indgå i et konstruktivt forældresamarbejde, fx i forhold til svære forældresamtaler eller få forskellige perspektiver på forældresamarbejdet. Blandt personalet laves løbende mundtlige refleksioner og evalueringer af forældresamarbejdet. Forældrenes oplevelser af forældresamarbejdet inddrages på forældremøder, forældrerådsmøder og ved forældresamtaler, hvor der spørges ind til forældrenes oplevelser af forældresamarbejdet i forhold til deres barn.

Anbefaling

- Fortsæt det gode arbejde i forhold til at skabe gode betingelser for et tæt samarbejde om børnenes glæde, trivsel, læring og udvikling.
- Det anbefales, at I fremadrettet kort får nedskrevet jeres refleksioner og evaluering af jeres forældresamarbejde, så disse kan genbesøges i forhold til løbende at undersøge, hvorvidt I når i mål med jeres gode intentioner omkring forældresamarbejdet.

Nærværende pejlemærke kan kobles til den styrkede læreplans krav om forældresamarbejdet (Styrkede læreplan side 24).

Pejlemærke 5: Sammenhæng - også i overgange

”Alle børn skal opleve en helhed i deres liv. Ved overgangen fra et tilbud til et andet, skal barnet og deres forældre opleve, at der samarbejdes om at skabe en tryk og god overgang”

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

På baggrund af beskrivelser i dialogen vurderes, at Haraldsgården i praksis arbejder målrettet med pejlemærket, så det er synligt i børnenes hverdag. Dette kommer til udtryk ved, at personalet i dialogen med konkrete eksempler kan redegøre for, hvordan der arbejdes systematisk med at sikre tryghed og sammenhænge i overgangene fra et tilbud til et andet. På baggrund heraf, vurderes Haraldsgården i *vedligehold indsats*.

På tværs af afdelinger har Haraldsgården systematiske strategier for, modtager- og afgiverperspektivet i forbindelse med børnenes overgange. Der er faste procedure for modtagelse af- og barnets første tid i Haraldsgården. Ligesom der er faste procedure for overlevering af børnene fra vuggestue til minihave og børnehave og KKFO/skole. Desuden er der faste procedure for modtagelse af børn der starter på en basisplads. I praksis kan strategierne ses ved følgende:

- Forud for start modtager barn og familie et velkomstbrev og oplysninger om hvilken stue og primær-pædagog barnet tilknyttes.
- Særligt for basisgruppen og Natsværmeren tilbydes familien en samtale forud for start, med det formål at få viden om barnets behov og rutiner, så der skabes de bedste betingelser for en god start, med udgangspunkt i det enkelte barns behov.
 - Børnenes modtagelse og første tid i institutionen aftales i tæt dialog med forældrene og med respekt for det enkelte barn og families behov.
 - Intern overlevering mellem en stue fra en anden, så relevant viden følger barnet.
- Gruppe for kommende frit/skolebørn med fokus på aktiviteter, der understøtter børnenes udvikling og trivsel, så børnene har de bedste forudsætninger for kommende deltagelse i fritids- og skolelivet.
- Besøg på Nørre fælled skole/KKFO med det formål at give børnene indblik i, hvad en KKFO og skole er, så der skabes bedre udgangspunkt for dialog med børnene om den kommende overgang.
- For børn på en basisplads besøges den kommende skole, og der tages billeder af skolen, som danner udgangspunkt for dialog om den kommende overgang. •
- Forældrecafe med fokus på, hvordan der frem mod frit/skolestart arbejdes med at gøre børnene frit/skoleparate.
- 5-års status på kommende frit/skole startere og forældresamtaler, hvor personale og forældre har en dialog om, hvordan hjem og børnehaven kan samarbejde om, at give barnet de bedste betingelser for deltagelse i fritids- og skolelivet.
- Der udarbejdes videns overdragelser til KKFO/skole på alle børn, med forældrenes samtykke, jf. mål for Stærkt samarbejde. Overgangsmaterialet fra Kbh-barn anvendes.
- Der laves handleplaner på børn, hvis skolestart udsættes. Handleplanen gennemgås med familien og der etableres et tæt samarbejde.
- For børn i udsatte positioner, er der (med forældrenes samtykke) særlig opmærksomhed på overlevering til KKFO og skole, så der sker en videndeling af barnets behov og styrker.

- For børn på en basisplads arbejdes med udvidet vidensoverdragelse. Der er et tæt samarbejde mellem institution og psykolog med henblik på at finde det rette skoletilbud, og i forhold til at sikre, at den kommende skole er klædt på i forhold til at modtage barnet, så der kan ske en glidende overgang. Der er etableret en stærk samarbejdsaftale, jf. mål for stærkt samarbejde med Nørre Fælles skole. Grundet Covid19 og personaleomsætning på Nørre Fælled skole har Stærkt Samarbejde i sin oprindelige form været sat på pause i efteråret 2020 og foråret 2021. Der har dog forsat været fokus på at skabe en glidende overgang for børnene til KKFoén start

Anbefaling

- Fortsæt det positive arbejde, der skaber gode betingelser og sammenhænge i overgangene.

Pejlemærke 6: Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis

“Alle institutioner skal vælge en konkret metode, således at der – på mangfoldige måder – arbejdes systematisk og reflekteret. Institutionerne skal skabe rum for refleksion over det pædagogiske arbejde og kunne indgå i en dialog omkring deres pædagogiske praksis. I valg af metode skal der tages afsæt i den enkelte institutions børnegruppe og øvrige lokale forhold”

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

Det vurderes, at pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, og at Haraldsgården arbejder målrettet med refleksion og metodisk systematik. Fx i form af fælles fagfaglige metoder som Marte Meo, systematiske og løbende refleksioner og evalueringer af den pædagogiske praksis, samt systematisk mødevirksomhed. Personalet kan i dialogen redegøre for et systematisk arbejde med TOPI, SMTTE, handleplaner og sprog vurderinger. For børn på en basisplads er man påbegyndt arbejdet med det pædagogiske notat. På disse baggrunde vurderes Haraldsgården til at være i *vedligehold indsats*.

Systematik og anvendelse af metoder: Som udgangspunkt for et fælles fagligt fundament for den pædagogiske praksis arbejdes med en naturfaglig profil, pædagogisk idræt og Marte Meo. Desuden arbejdes med årshjul, SMTTE, TOPI, ugeplaner, sprog vurderinger og sprog teknikker. SMTTE anvendes som en systematisk metode til at sætte konkrete mål i forbindelse med planlægning, samt evaluering af den pædagogiske praksis. I dialogen drøftede vi, at institutionen så små er begyndt at se, hvordan den enkelte stue i praksis arbejder med TOPI, og det er besluttet, at man fremadrettet vil have fokus på, en fælles måde at arbejde med og udfylde TOPI.

Mulighed for dialog og refleksion over det pædagogiske arbejde: Det beskrives, at der fortsat er en fast struktur for personale, afdelings- og stuemøder. Det beskrives, at møderne giver gode muligheder for fælles faglige refleksioner, feedback, videndeling og løbende evaluering af praksis. Der er en fast systematik i forhold til dagsorden og referat af møderne, så der løbende er mulighed for at genbesøge de pædagogiske drøftelser. Videre beskrives, at afdelingslederne arbejder tæt på praksis, deltager i stuemøder og løbende sparer med personalet i forhold til den konkrete pædagogiske praksis.

Anvendelse af data til understøttelse og udvikling af pædagogiske læringsmiljøer: I dialogen beskrives, at man anvender data fra observationer af egen praksis, TOPI og sprog vurderinger til løbende at drøfte, videreudvikle og planlægge de pædagogiske læringsmiljøer.

Faglig kompetenceudvikling: Det beskrives, at der løbende er fokus på kompetenceudvikling for personalet bl.a. via forskellige kursusforløb og pædagogiske dage. pt. er Haraldsgården i gang med et sprogkompetence-udviklingsprojekt. Videre beskrives, at man har erfaret at den største succes med implementering af ny viden, sker når flere medarbejdere sendes afsted på samme kursus og man efterfølgende gør en fælles indsats for at implementere i praksis.

Evalueringspraksis: I dialogen beskrives, at der løbende evalueres på de pædagogiske læringsmiljøer via SMTTE og handleplaner, som løbende genbesøges på stue, afdelings- og personalemøder. Evalueringerne er skriftliggjorte og gjort synligt internt for alle medarbejdere, så de løbende kan genbesøges med det formål, at personalet løbende kan lave nedslag i praksis og se, hvorvidt de kommer i mål med deres pædagogiske intentioner. Videre beskrives, at man har en stærk kultur for løbende at justere praksis.

Evalueringer af de pædagogiske læringsmiljøer er bl.a. dokumenteret eksternt for forældrene via nyhedsbreve og evaluering af den styrkede læreplan, som ligger tilgængelig på hjemmesiden.

Anbefaling

Evalueringspraksis:

- Fortsæt den positive proces med løbende at evaluere læringsmiljøer og handleplansindsatser på enkelte børn og børnegruppen på stue-afdelings- og personalemøder.

- Genbesøg de spørgsmål I stiller, når I evaluerer. Er det de rette spørgsmål I stiller? Hvordan giver evalueringerne jer mulighed for at se, hvorvidt I kommer i mål med jeres pædagogiske intentioner, på tværs af alle stuer og afdelinger. Hvordan kan I få øje på om jeres hverdagshandlinger, er i overensstemmelse med jeres gode pædagogiske intentioner?

Da forskning fortæller os, at der er en tendens til at vurdere pædagogiske indsatser ud fra intentioner, frem for handlinger anbefales det, at I tager udgangspunkt i konkret data, når I evaluerer og går på opdagelse i forhold til, hvorvidt I på tværs af stuerne/afdelingerne kommer i mål med jeres pædagogiske intentioner. Det kan fx være observationer, billeder, praksisfortællinger, videofilm.

En metode kan fx være at observere eller videofilme praksis, og efterfølgende analysere og reflektere over, hvorvidt praksis stemmer overens med de pædagogiske intentioner. Får børnene det udbytte ud af det, som det er tænkt? Hvordan kan I se det?

En anden metode, er at institutionsleder/afdelingsledere laver observationer, og ud fra disse laver erfaringsopsamling, og giver sparring på, hvor personalet lykkedes godt og hvor der er udviklingspotentiale i forhold til den styrkede pædagogiske læreplan og den fælles pædagogisk ramme, der er besluttet i Haraldsgården.

Evt. drøftelse af den pædagogiske læreplan

Arbejdet med den pædagogiske læreplan drøftes under de relevante pejlemærker i den faglige dialog. Hvis drøftelserne af den pædagogiske læreplan, udover drøftelserne under pejlemærkerne, har givet anledning til opmærksomhed, kan det angives her.

Der arbejdes ikke med pædagogiske læreplaner på fritidsområdet. Derfor er dette afsnit kun relevant for daginstitutioner.

Opfølgning

Her kan den pædagogiske konsulent notere særlige forhold, aftaler eller lignende, der er indgået med institutionen.

Institutionens kommentarer

Institutionens kommentarer til tilsynsrapporten udarbejdes i institutionens forældreråd/den selvejende bestyrelse, hvor institutionen er repræsenteret med både et forældre-, et medarbejder- og et ledelsesperspektiv. Kommentarerne er således et udtryk for en tilbagemelding fra den samlede institution.

Formålet med kommentarerne er at give læserne af tilsynsrapporten indblik i, hvordan institutionen vil arbejde med tilsynsrapportens vurderinger og anbefalinger. Konsulenten foretager ikke ændringer i rapporten på baggrund af institutionens kommentarer, medmindre der er tale om faktuelle fejl.

Institutionens kommentarer

Hvilke resultater vil institutionen fremadrettet være særligt optaget af at ændre?

Corona-standby: Institutionen startede inden Corona en proces med fokus på pædagogisk praksis i uderummet og overgange. Da vi under Corona dels ingen fællesmøder har afholdt, dels været helt opdelt på stuer og i uderummet har disse processer været sat på standby.

Legepladspædagogik

- Pædagogisk praksis på legepladser, særligt i middagsstunden
- Pædagogens rolle i uderummet
- Pædagogisk aktivitet i uderummet • Pædagogisk kvalitet i uderummet
- Børn i udsatte positioner i uderummet. Micro overgangene og "mellemløbetiden" Måltidet før, under og efter
- Fordeling af pædagoger og opgaver
- Pædagogisk kvalitet for børnene – hvad skal vi skynde os med?
- Måltidspædagogik

Hvordan vil institutionen imødekomme tilsynets anbefalinger?

- Proces med personale i alle afdelinger omkring ønskede ændring og fokus af praksis (faglig opkvalificering)
- Skriftlige retningslinjer og aftaler omkring ønskede ændring og fokus af praksis
- Tovholder for fokuspunkter i hvert team.
- Ledelsesdag i netværket omkring pejlemærket: inklusion og fællesskabet
- Videofilm af overgange og gerne i forbindelse med et Marte Meo-projekt i 2022.

Hvordan vil institutionen sikre at en positiv udvikling fastholdes?

- Faglige temaer på personalemøder som nu.
- Fokus på evalueringsprocesser.
- Ledelsesunderstøttelse af faglige udviklingsprocesser på afdelingsniveau, teamniveau, stueniveau og individniveau på MUS.
- Netværksledelsessparring.
- Netværksledelsesdage med fokus på tilsynsrapporterne.
- Deltagelse i lederuddannelsen om pædagogisk kvalitet i dagtilbud.

Bilag 1: Institutionens selvregistrering

Forud for tilsynsbesøget har den pædagogiske leder eller institutionslederen udfyldt en selvregistreringen, der omhandler lovgivningsmæssige eller kommunale minimumskrav. Hvis der ved et spørgsmål er angivet "Ikke besvaret" i kolonnen med lederens svar, kan det være et udtryk for, at spørgsmålet ikke er relevant for den pågældende institutionstype, eller det kan være et spørgsmål, der er tilføjet til spørgeskemaet, efter institutionens tilsyn er afsluttet. Det er præciseret i parentes, hvis et spørgsmål kun gælder udvalgte målgrupper og ikke hele 0-18 års området.

Spørgsmål i selvregistrering	Lederens svar
Er de forsikringsmæssige forhold vedrørende institutionen afklaret?	Ja
Overholder institutionen Københavns Kommunes anbefalinger vedrørende sovende børn i dagtilbud og brug af seler? (0-5-års institutioner)	Ja
Overholder institutionen reglerne for befordring af børn?	Ja
Overholder institutionen kravene i bekendtgørelse om legetøjsstandard?	Ja
Overholder institutionen reglerne om røgfri miljøer?	Ja
Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om hygiejne i dagtilbud?	Ja
Overholder institutionen hygiejneregler for køkkener i børneinstitutioner?	Ja
Overholder den mad, der serveres i institutionen, de gældende nationale og kommunale retningslinjer? (0-5-års institutioner)	Ja
Er der gennemført madvalg i institutionen inden for de sidste 2 år? (0-5-års institutioner)	Ja

Har institutionen udarbejdet og offentliggjort en pædagogisk læreplan med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer og mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring? (0-5-års institutioner)	Ja
Indsæt link til institutionens pædagogiske læreplan (0-5-års institutioner)	Hjemmesiden er nedlagt af KK den 25.maj 2021
Har institutionen inden for de seneste to år gennemført og offentliggjort en evaluering af arbejdet med læreplanen med udgangspunkt i de pædagogiske mål? (0-5-års institutioner)	Ja
Indsæt link til seneste evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan (0-5-års institutioner)	Hjemmesiden er nedlagt af KK den 25.maj 2021
Har institutionen valgt at arbejde med temaerne i den pædagogiske læreplan for dagtilbud i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart?? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
Har institutionen valgt at arbejde med de seks kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen, i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
Har KKFO'en udarbejdet en børnemiljøvurdering inden for de sidste to år? (6-9 års institutioner)	Ikke besvaret
Lever institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for KKFO'er? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
Lever institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for fritidscentre? (10-18-års institutioner)	Ikke besvaret

Er institutionens lukkedage planlagt i overensstemmelse med Københavns Kommunes retningslinjer for lukkedage? (0-9-års institutioner)	Ja
---	----

Hvor mange pædagogiske dage har institutionen afholdt i det forløbne år?	0
--	---

Er der gennemført en APV - herunder også ift. kemi og kemisk risikovurdering - i institutionen inden for de sidste to år?	Ja
---	----

Er der særlige sundhedsmæssige problemstillinger i institutionen?	Nej
---	-----

Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om medicingivning?	Ja
---	----

Overholder institutionen Københavns Kommunes retningslinjer for journalisering, arkivering og brug af netværksdrev?	Ja
---	----

Har institutionen en beredskabsplan?	Ja
--------------------------------------	----

Gennemføres der to årlige brandøvelser i institutionen?	Ja
---	----

Følges brandøvelserne op af en skriftlig evaluering?	Ja
--	----

Gennemføres daglig visuel inspektion af legepladsen?	Ja
--	----

Gennemføres kvartalsvis driftsinspektion af legepladsen?	Ja
--	----

Er der gennemført legepladsinspektion af legepladsteamet inden for de sidste tre år?	Ja
--	----
